

Stiftelsen Pauliskolan
thomas.wallin@pauliskolan.se

2019-02-29
1 (23)
Dnr-2018:10491

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Pauliskolan i Helsingborgs kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Pauliskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Pauliskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling av undervisningen, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn följer upp och analyserar skolenhetens samlade kunskapsresultat. I detta ingår att följa upp och analysera skillnader i olika elevgruppers resultat, såsom exempelvis kön och elever med utländsk bakgrund.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att utveckla undervisningen så att alla lektioner innehåller en tydlig introduktion och ett tydligt avslut så att eleverna får stöd att förstå hur syftet med undervisningen hänger ihop med det planerade lektionsinnehållet.

Trygghet och studiero

Skolan har i hög utsträckning ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i låg utsträckning.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn analyserar skillnader i omdömen och betyg i relation till olika ämnen och årskurser. I detta ingår att rektorn för diskussioner med lärarna utifrån sina analyser.
- Att rektorn ser till att lärarna får förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg och att de använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 15 augusti 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– 2018:10491) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens kvalitetsbedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling av undervisningen, men utvecklingsområden finns.

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen
--

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling. 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att rektorn leder det pedagogiska arbetet med tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsarbete, bland annat genom att skapa goda förutsättningar för lärare att samverka och genom att se till att obehöriga lärare får stöd. Rektorn styr och leder också ett strategiskt jämställdhetsarbete utifrån en jämställdhetsplan som ger lärarna stöd i hur de ska arbeta. Granskningen inom detta område visar också att även om rektorn följer upp och analyserar kunskapsresultaten på individ- och klassnivå görs detta inte på skolnivå.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de underlag myndigheten samlat in under besöket.

Rektors uppföljning och analys av att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen

Granskningen visar att rektor följer upp och analyserar att värdegrundsuppdraget är integrerat i undervisningen. Rektorn berättar att lärare månatligen i undervisningen arbetar med olika värdeord som till exempel ansvar, tålamod, självbehärskning, tacksamhet och givmildhet. Rektor, lärare och elever berättar att rektor inleder detta arbete med att en gång i månaden besöka varje klass och berättar om vad månadens ord innebär. Då får också elever skriva ner två mål kopplade till månadens ord. Därefter följer rektorn upp att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen genom att tillsammans med lärare diskutera deras upplevelser av hur arbetet med månadens ord har fortskridit via muntliga utvärderingar på personalmöten men också

via enkäter. Ifall eleverna uppnått sina två nedskrivna mål följs också upp av rektorn. Av intervjuerna framgår också att skolan, på elevernas initiativ arbetar med att vårda språket. Rektor, lärare och elever säger att detta arbete följs upp genom att elever självskattar sitt språkbruk före och efter det att insatser gjorts och att ett gott resultat belönas med ett bidrag till klasskassan. Rektor säger att han dokumenterar och analyserar resultaten och sätter in utvecklingsåtgärder kontinuerligt. Lärarna bekräftar detta i intervjuer och säger att uppföljning och analys av arbetet bidrar till att värdegrundsarbetet hålls levande.

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet

Granskningen visar att skolans arbets- och förhållningsätt är tydliga och tillämpas av lärarna. På skolan finns flera nedskrivna rutiner som lärare som intervjuats säger följs. Rutiner finns för arbetet med lektionsstrukturer, läxor och läxhjälp, bedömning och betygssättning men också för vilka anpassningar som ska finnas i klassrummet och hur lärare ska arbeta med utveckling och lärande hos eleverna. Rutiner finns också för arbetet med normer och värden och lärarna ska arbeta med elevers ansvar och inflytande. Lärarna säger att det genom dessa rutiner finns en tydlig ansvarsfördelningen.

Granskningen visar vidare att rektorn skapar förutsättningar för lärare att samverka. Rektor och lärarna berättar att de på skolan har ett kalendarium och ett konferensschema för de olika mötena: morgonsamlingar, samverkansmöten, lärarmöten, IUP-samtal om elevvärenden, elevhälsoteamsmöten och mötena kring bland annat ekonomi och informations- och kommunikationsteknik (IKT). Rektor och lärarna berättar också i intervjuer att det finns tid avsatt en dag per vecka för kollegialt lärande. Lärarna har läst gemensam litteratur och gjort klassrumsobservationer hos varandra, vilka utgjort en viktig utgångspunkt i de gemensamma samtalen och analysen av undervisningens kvalitet på skolan. Enligt rektorn och lärarna har det kollegiala lärandet gett avtryck i undervisningen. Lärare har idag både en gemensam uppfattning om hur lektioner ska struktureras upp men också att tillit och höga förväntningar ska styra deras gemensamma förhållningsätt gentemot eleverna.

Det framgår av intervjuer att skolan tagit fram strukturer och stödrutiner för undervisningen. Beslut om denna utvecklingsåtgärd grundade sig enligt rektorn på de rekommendationer som togs fram i metastudien "Framgång i undervisning". Andra utvecklingsåtgärder som har satts in har varit kollegialt lärande kring arbetet med att variera undervisningen och kompetensutveckling för personal om diagnoser och språkstörning, då lärare och rektor konstaterat att många elever på skolan är i behov

av stöd. Vidare har rektor tillsammans med personal fört samtal och gjort lektionsobservationer kring hur tilltro skapas i klassrummen.

Granskningen visar att obehöriga lärare får en planerad introduktion. Av Skolverkets statistik för läsåret 2017/2018 framkommer att 43 procent av lärarna är legitimerade. Rektorn och lärarna säger att det på skolan finns en handbok där alla nyanställda lärare bland annat ges information om skolans organisation, värdegrund, planer (kvalitetsplan, årsplan, likabehandlingsplan), mötestider och läsårstider, personalens och ansvarsfördelning, sals, lunch och rastrutiner. Rektorn berättar att obehöriga lärare vägleds av skolans hela lärarkollegium. Lärare bekräftar att samtliga lärare och lärarassistenter på skolan arbetar nära varandra och att de finns som stöd till obehöriga lärare. Lärarna säger också att rektorn har träffar med nya obehöriga för samtal och att han följer upp hur det går för dem.

Rektorn leder och styr ett strategiskt jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn leder och styr ett strategiskt jämställdhetsarbete som syftar till att säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet har samma förutsättningar att lära och utvecklas. Rektor har tillsammans med personal tagit fram en jämställdhetsplan för hur personal på skolan ska arbeta kring jämställdhet i olika ämnen och situationer. Både rektor och lärare säger att denna plan följs och utvärderas bland annat genom lektionsobservationer och diskussioner mellan rektor och lärare.

Av jämställdhetsplanen framgår att elever i elevenkäter ska tillfrågas om de upplever att de bemöts likvärdigt oavsett kön. Av kvalitetsredovisningen för vårterminen 2018 framkom att totalt 87 procent av eleverna ansåg att personalen hade bemött dem tryggt och likvärdigt oavsett kön. Av planen framkommer också att alla som arbetar i skolan ska bidra till att elevens studie- och yrkesval inte ska begränsas av kön. Vid samtal kring praktik och gymnasieval i årskurs 8 och 9 uppmuntras därför elever av både studie- och yrkesvägledaren och lärarna att göra de val som de önskar oavsett traditionella yrkesval. Skolans temaveckor har fokus på jämställdhet och kön liksom dramalektionernas rollspel, gestaltning och värderingsövningar, uppger lärarna. De beskriver också att de genom sitt vardagliga bemötande och i återkommande diskussioner förmedlar att alla elever oavsett kön ska ha samma förutsättningar och möjligheter att uttrycka sig, till exempel genom att visa att pojkar kan ha kjol. Eleverna säger att de brukar prata om jämställdhet framförallt i ämnena svenska, engelska och i de samhällsorienterade ämnena. Här har de diskuterat rösträtt, manliga och kvinnliga löner och hur barn med olika kön i olika länder har det.

Av jämställdhetsplanen framkommer också att elevers kunskapsresultat ska analyseras utifrån hur pojkar och flickors betyg förhåller sig till varandra samt att lärare ska verka för att flickor och pojkar ska få ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen. Detta ska exempelvis ske genom att låta pojkar och flickor få varannan fråga och lotta fram vem som ska svar. Rektorn uppger att hen har analyserat hur pojkars och flickors resultat förhåller sig till varandra. En analys av betygsresultaten visar att pojkars genomsnittliga poäng är lågt överlag och att detta beror på att många av pojkarna är nyanlända.

Rektorn följer inte upp och analyserar elevernas kunskapsresultat på skolnivå

Granskningen visar att även om rektorn följer upp och analyserar kunskapsresultaten på individ- och klassnivå görs detta inte på skolnivå. Lärarna och rektor säger i intervju att de en gång i veckan har lärarmöte där de diskuterar enskilda elevers kunskapsutveckling. Vidare har de en kontinuerlig uppföljning av varje klass och varje elev två gånger per termin där berörda lärare, lärarassistenter, specialpedagog och rektor deltar. Rektor och lärarna berättar dock att de inte tillsammans har följt upp och analyserat kunskapsresultat på skolnivå, till exempel i syfte att urskilja i vilka ämnen det går bra respektive sämre för eleverna på skolan eller hur kunskapsutvecklingen ser ut för specifika elevgrupper som till exempel nyanlända elever.

Granskningen visar vidare att rektor har vidtagit flera olika åtgärder i syfte att förbättra skolans kunskapsresultat. Åtgärderna har riktats mot undervisningens genomförande samt till de förutsättningar som lärarna haft. Då en analys av resultaten på skolnivå saknas är det dock oklart i vilken utsträckning dessa åtgärder är kopplade till en uppföljning och analys av kunskapsresultaten på skolnivå.

Av skolans inlämnade uppgifter på individnivå för höstterminen 2019 framgår att nästan 75 procent av eleverna i årskurs 6 uppnår målen i alla ämnen. Betydligt fler flickor än pojkar når målen i alla ämnen, 85 procent jämfört med 50 procent. Vidare framgår att 55 procent av eleverna i årskurs 9 uppnår målen i alla ämnen. Betydligt fler flickor än pojkar når målen i alla ämnen, 85 procent jämfört med 36 procent.

Rektorn säger i intervju att han genom att vara närvarande och delaktig på skolan fattar beslut om resursfördelning som grundar sig i hur undervisningen fungerar, elevgruppens storlek och behov.

Eftersom rektorn inte följt upp och analyserat kunskapsresultaten i olika ämnen och för olika elevgrupper bedömer Skolinspektionen att rektorn behöver påbörja ett sådant arbete. Detta utvecklas nedan under rubriken Identifierat utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn följer upp och analyserar skolenhetens samlade kunskapsresultat. I detta ingår att följa upp och analysera skillnader i olika elevgruppers resultat, såsom exempelvis kön och elever med utländsk bakgrund.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn visserligen följer upp och analyserar kunskapsresultat på individ- och klassnivå, men inte på skolenivå.

Enligt 4 kap 4-6 §§ skollagen ansvarar rektorn för att det på skolenhetsnivå genomförs ett systematiskt kvalitetsarbete som består av kontinuerlig planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. För att kvaliteten i skolan ska utvecklas krävs att verksamheten ständigt prövas, att resultaten följs upp, utvärderas och att nya metoder prövas¹.

Skolinspektionens utredning visar att det finns en systematik i skolans kvalitetsarbete avseende analys av kunskapsresultat på individ- och klassnivå. Av intervju framgår dock att rektorn inte har analyserat några kunskapsresultat på skolenivå, med undantag för en begränsad analys av resultat på hur många pojkar och flickor som uppnått målen i alla ämnen. Av intervjuer med lärare framkommer att det saknas rutiner för att analysera resultat på skolenivå och att det saknas ett gemensamt arbete hos personalen för att identifiera nya utvecklingsområden utifrån elevernas kunskapsresultat. Någon enstaka lärare har självant analyserat resultat i betyg i olika ämnen mellan pojkar och flickor på skolenivå men detta resultat är inget som man på skolan har diskuterat gemensamt.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn inleder utvecklingsarbete med att följa upp och analysera kunskapsresultaten på skolenivå. Av Skolverkets allmänna råd för systematiskt kvalitetsarbete framgår att rektorn tillsammans med personalen och utifrån uppföljningen bör analysera vad i enhetens verksamhet som påverkar och

¹ Läroplanen . 1 Skolans värdegrund och uppdrag, "Varje skolas utveckling"

orsakar resultaten och måluppfyllelsen. Rektor ska även analysera om orsakerna framgår tydligt eller om ytterligare uppföljning eller utvärdering behöver genomföras, samt utifrån analysen identifiera utvecklingsområden. Analysen ska ske tillsammans med personalen och därefter besluta vilka insatser som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas. De allmänna råden ger också exempel på vad analyserna kan innehålla, till exempel hur olika arbetssätt och arbetsformer samt hur personalens kompetens påverkar måluppfyllelsen. Betydelsen av personalens kompetens lyfts också fram som en förutsättning för att kunna göra analyser av resultat². Eftersom skillnaderna mellan flickors och pojkars resultat är betydande behöver analyserna särskilt riktas mot detta.

Undervisning

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Författningsstöd

1 kap. 4 § skollagen 3 kap. 3 och 5a §§ skollagen 4 kap. 9 § skollagen 5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.

Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande samt 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner med kunskapskrav

De övergripande skälen för Skolinspektionens bedömning är att granskningen visar att undervisningen består av olika typer av uppgifter och aktiviteter som ger en variation i undervisningen samt att eleverna får ett aktivt lärarstöd. Vidare framgår att undervisningen anpassas för att stimulera och utmana eleverna och eleverna får vara delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande. Samtidigt har det i granskningen framkommit att undervisningen inte har en tydlig struktur. Skolinspektionens utredning visar att lektionerna inte alltid har en tillräckligt tydlig introduktion och ett

² Skolverkets Allmänna råd, 2015, "Systematiskt kvalitetsarbete- för skolväsendet"

tydligt avslut för att elever ska förstå hur syftet med undervisningen. Skolinspektionen bedömer därför att undervisningens kvalitet kan förbättras inom detta område.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de underlag myndigheten samlat in under besöket.

Undervisningen innehåller olika typer av uppgifter och aktiviteter som överlag ger bra variation och balans

Granskningen visar att undervisningen överlag är varierad. Lärarna berättar att de varierar undervisningen till exempel genom att använda olika material samt olika arbetssätt vilket bekräftas av elevintervjuer och lektionsobservationer. Under lektionerna arbetar eleverna till exempel med att repetera vad de lärt sig inom tidigare arbetsområden för att kunna gå in på ett nytt arbetsområde och med att utföra mindmaps kring en text typ och göra skrivövningar. Eleverna får också genom "speeddating" med varandra lära sig presentera sig på engelska, utföra dramaövningar samt läsa högt om vattnets kretslopp kopplat till diskussioner i klassen om glaciärer, sötvatten, hur saltvatten rensas, vårt vattenförbruk på jorden och vattenprojekt i u-länder.

Eleverna får ett aktivt lärarstöd och syfte och mål med undervisningen förklaras för eleverna.

Granskning visar vidare att undervisningen vid Pauliskolan innehåller ett aktivt lärarstöd för eleverna. Elever och lärare uppger att lärare och extralärare snabbt ger eleverna hjälp på lektionerna. De förklarar så att eleverna får hjälp att förstå arbetsuppgifterna mer ingående, både när eleverna arbetar enskilt och i grupp.

Av lektionsobservationer framkommer att lärare stöttar elever genom att förklara uppgifter. Lektionsobservationerna visar vidare att lärare och lärarassistenter har fokus på alla elever, men också särskilt på vissa elever. I samtal med Skolinspektionens inspektörer efter lektionerna uppger lärarna att detta är i syfte att alla elever ska förstå, komma igång och bibehålla sitt engagemang för arbetet.

Granskningen visar att lärarna tydliggör syfte och mål med undervisningen. Lärarna säger att de alltid förklarar syftet med lektionen men att de inte alltid gör explicita kopplingar till läroplanen. Enligt lärarna förklarar de målen med lektionerna utifrån kunskapskraven med de äldre eleverna medan de yngre elevernas lärare förklarar varför de behöver kunna vissa saker. Eleverna säger att lärarna ibland pratar om läroplanen och kunskapskraven men att de alltid berättar om syftet med lektionen,

vad som ska göras och oftast varför saker ska göras. Av lektionsobservationerna framkommer också att en enstaka lärare i uppstarten av lektioner berättar om läroplansmålen men att alla på olika sätt förklarar hur syftet med undervisningen hänger ihop med det planerade lektionsinnehållet.

Lärarna har tilltro till elevernas förmåga

Granskningen visar att lärarna på Pauliskolan arbetar med att stärka elevernas självförtroende och motivation och att de har höga förväntningar på eleverna. Eleverna säger att de upplever att alla lärare arbetar för att uppmuntra och motivera elever. När elever tappat motivationen säger lärarna något uppmuntrande ord och oftast "fortsätt jobba, kom igen!". Lärarna säger att de försöker peppa sina elever och lyfta fram det positiva hos var och en i undervisningen. De berättar att dramapedagogen på skolan också arbetar med att ge eleven självförtroende vad gäller kroppsspråket. Lärarna säger att de har höga men realistiska förväntningar på eleverna. De berättar att de brukar arbeta utifrån ett "grow mindset" som innebär att elever är i skolan för att lära sig. En lärare säger att eleverna kanske inte kan vissa saker än men att det finns tid för dem att lära sig. Rektorn, som gör lektionsobservationer menar att lärarna arbetar för att stärka elevernas självförtroende och att de har höga förväntningar på eleverna eftersom de känner sina elever och vet vad var och en av dem behöver. På flera lektioner visar lärare att de har höga förväntningar på sina elever. Lärare säger till exempel "kom igen jag vet att ni kan. Släpp loss er fantasi, låt det bara hända!", "Det finns inget rätt eller fel!" och "Ni får lov att säga fel". En lärare nynnar och skrattar så motivationen inför uppgiften smittar av sig på eleverna.

Undervisningens innehåll och arbetssätt är anpassat till aktuell elevgrupp

Granskningen visar att undervisningens innehåll och arbetssätt överlag anpassas till alla elever, oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling. Rektorn säger att elever som kommer till skolan oftast har misslyckats på andra skolor. De har både haft låga kunskapsresultat och hög frånvaro. På skolan arbetar de därför mycket med att anpassa undervisningen efter varje elev. Lärarna uppger att de framförallt anpassar uppgifter så att de ska passa eleverna, både de som behöver enklare uppgifter och de som behöver svårare uppgifter och högre krav. Eleverna säger också att uppgifterna anpassas efter vad de klarar av. Vissa elever får enklare uppgifter och extra hjälp av lärare medan andra får svårare och mer utmanande uppgifter och böcker. Eleverna berättar också att det går bra att säga till lärarna om man vill ha svårare uppgifter. Då gör läraren en diagnos så att elever kan få uppgifter som är mer anpassade efter kunskapsnivå, berättar eleverna.

Undervisningen ger eleverna tillfälle till reflektion

Granskningen visar vidare att undervisningen till viss del innehåller frågor där elever får möjlighet att reflektera över sitt lärande.

Lärare berättar att de kan visa olika klipp och fråga elever vilka tankar som dyker upp. Ibland lyssnar elever tillsammans med lärare på olika radioprogram eller ser nyhetsprogram där elever får öppna frågor som elever får reflektera kring. Vidare leder också läsning av böcker till öppna och reflekterande frågor som till exempel handlar om moral. Lärarna uppger dock att detta är svårare i vissa ämnen, som exempelvis matematik. Lärarna säger att många övningar där elever får reflektera utan givet svar sker på dramalektionerna som varje klass har på schemat. Eleverna berättar att öppna frågor gällande värdegrund ofta ställs på morgonsamlingarna till exempel frågor om mobbning och att det där kan bli stora diskussioner. De säger också att tid för reflektion ges på kompidagen som alla elever har en gång i veckan i ämnet svenska. På lektionsobservationerna finns exempel på när lärare genom tillägsfrågor försöker få elever att ge svar utifrån ett större perspektiv.

Lärare och elever uppger även att det ges även utrymme på lektionerna för elever att reflektera över hur de lär sig. Framförallt handlar det om när lärare lär ut strategier för lärande genom att visa olika studietekniker som till exempel mindmaps, olika sätt att lösa matematiska problem och hur elever ska läsa texter för att nå bästa förståelse. Eleverna berättar att de har tittat på en film om olika studietekniker och också pratat om dem.

Elever får ibland vara med och planera och utvärdera undervisningen

Granskningen visar att elever ibland får vara med och planera och utvärdera undervisningen. De säger samtidigt att de sällan får reda på hur deras synpunkter har påverkat undervisningen. Eleverna säger att lärarna låter dem vara med och planera undervisningen främst i början av terminen men även någon gång under terminens gång. De säger att någon lärare gör det mycket frekvent medan de flesta lärare planerar själva. Lärarna instämmer i att de främst låter eleverna vara med och planera i uppstarten av terminen, framförallt gällande arbetssätt men inte innehållet rent kunskapsmässigt. Vad gäller utvärderingar uppger lärarna att de ibland låter elever utvärdera efter lektionerna men att detta främst görs efter ett arbetsområde avslutats. Det som utvärderas är vad eleverna tycker om olika sätt de lärt sig på och om de vill göra på andra sätt. Enligt lärarna får eleverna också möjlighet att skriva ner vad de kan och vad, och hur de vill lära sig. Eleverna berättar att de får utvärdera undervisningen ibland bland annat genom att visa tumme upp eller ner, genom att räkna upp handen och berätta eller genom att skriftligen svara på frågor i-paden.

Undervisningens struktur behöver förbättras

Granskningen visar att lärarna tydliggör för eleverna vad de ska göra på lektionerna men att det inte alltid är tydligt för eleverna vad som är syftet med lektionsinnehållet och de olika arbetsmomenten.

Det framgår av intervjuer med rektor och lärare att det finns ett samlat arbete kring lektionsstrukturer och att skolan har en modell för hur undervisningsstrukturen ska se ut. Av intervju med rektor och lärare framgår att lektionernas innehåll ska skrivas på tavlan, att läraren ska koppla till tidigare lektioner och att lektionen ska "avslutas/knytas ihop" med en sammanfattning av lektionsinnehåll.

Lektionsobservationerna visar att det finns ett flöde av olika aktiviteter på lektionerna och att olika delmoment hänger ihop.

Några elever säger att när lektioner avslutas brukar de oftast få städa undan, sjunga en sång och säga hej då men inte få ett sammanfattande avslut av vad de lärt sig, medan andra säger att lärarna ofta sammanfattar lektionerna. Enligt eleverna är det beroende av vilken lärare de har. Lärarna uppger att de inte alltid hinner med strukturerade avslut. Någon lärare berättar att hen ibland väljer att sammanfattar lektionerna i slutet av dagen för att det inte ska bli för "tjatat för eleverna" efter varje lektion och en annan att ibland gör hen en kortare sammanfattning, och ibland längre sammanfattning. Rektor säger att han är medveten om att hans lärare arbetar olika med avsluten och att de inte alltid, av olika anledningar, hinner med tydligt sammanfattande avslut. På de flesta observerade lektioner hålls inte ett sammanfattande avslut på lektionerna.

För att ytterligare höja kvaliteten på undervisningen bedömer Skolinspektionen att strukturen på lektionerna behöver utvecklas. Detta utvecklas nedan under rubriken Identifierat utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att utveckla undervisningen så att alla lektioner innehåller en tydlig introduktion och ett tydligt avslut så att eleverna får stöd att förstå hur syftet med undervisningen hänger ihop med det planerade lektionsinnehållet.

Skolinspektionens granskning visar att skolan behöver utveckla arbetet med att utforma lektionernas struktur så att det finns en tydlig inledning och avslutning så att eleverna får stöd att förstå hur lektionens innehåll hänger ihop med undervisningens syfte.

Enligt skolförordningen³ ska eleverna genom strukturerad undervisning ges förutsättningar att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Enligt Skolverkets Allmänna råd för planering och genomförande av undervisningen⁴ är en viktig del i en strukturerad undervisning att det finns ett logiskt flöde i lektionen och en tydlighet kring hur enskilda moment och aktiviteter gagnar undervisningens syfte. Läraren ansvarar för ”att leda undervisningen och tydliggöra på vilket sätt olika moment i undervisningen är kopplade till de förmågor som eleverna ska ges möjlighet att utveckla. Det måste också vara tydligt för eleven på vilket sätt aktiviteterna i undervisningen ska ge dem möjlighet att utveckla dessa förmågor.”⁵

Av skolans modell för undervisningen framgår att rektor och lärare har beslutat om gemensamma arbetssätt för hur lektioner ska inledas och avslutas. Eleverna säger i intervjuer att huruvida lärarna förklarar syftet med lektionen, varierar mellan lärare och att lärare främst inför prov diskuterar läroplansmål och betygskriterier. Lärarna säger i intervjuer att de inte alltid på varje lektion informerar eleverna på vilket sätt olika enskilda moment och aktiviteter gagnar undervisningens syfte. De uppger att de istället informerar om och förklarar detta främst vid uppstarter av olika arbetsområden. Av det eleverna berättar i intervjuer och av lektionsobservationerna framgår att lektioner avslutas genom att elever packar ihop sina saker och att lärare och elever säger hej då till varandra.

³ SKOLF 2011:185, 5 kap. 2§ Utbildning, strukturerad undervisning.

⁴ Skolverkets allmänna råd (2011) ”Planering och genomförande av undervisningen- för grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan”

⁵ Skolverkets allmänna råd (2011) ”Planering och genomförande av undervisningen- för grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan”, s. 21.

Rektor behöver inleda ett strategiskt arbete kring utvecklandet av tydliga lektionsstrukturer där syftet med de olika arbetsmomenten framgår för eleverna. Skolinspektionen rekommenderar att utvecklingsarbetet inriktas på att få samtliga lärare att tydliggöra för elever hur läroplansmålen relaterar till och omsätts i olika övningar och aktiviteter som lektioner består av. Vidare rekommenderas att lektioner har genomtänkta avslut som exempelvis summerar lektionen eller blickar framåt mot nästa lektion.

Trygghet och studiero

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan har i hög utsträckning ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero.

Författningsstöd

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande
3 kap. 3 §, 5 kap. 3 §, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

De övergripande skälen till Skolinspektionens bedömning är att granskningen visar att det finns ett samlat och medvetet arbete hos rektor och personal för att skapa och bibehålla studiero och trygghet hos elever.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de underlag myndigheten samlat in under besöket.

Det finns ett samlat arbete för att skapa studiero

Granskningen visar att det på Pauliskolan finns i ett samlat arbete med att skapa studiero och att elever har möjlighet att ta ansvar för att göra de uppgifter läraren har planerat och inte blir störda när de utför dessa. Rektor, lärare och elever berättar alla att de har en gemensam definition av vad studiero är nämligen att det inte ska vara stökigt för att elever ska kunna koncentrera sig med skolarbetet. Rektor berättar också att eleverna tillsammans med personal diskuterat vad studiero är och tagit fram en del ordningsregler som är kopplade till detta som till exempel att eleverna ska räcka upp handen och lyssna på varandra. Eleverna berättar att lärarna på olika sätt ser till att det blir studiero. Lärarna säger till, håller upp handen eller klappar händerna och då vet eleverna att det ska vara tystare. Eleverna berättar också att de vet att de kan räcka upp handen och säga till att de vill ha det tystare eftersom de alltid har lärare som stödjer dem i detta. Varje termin brukar elever också regelbundet få svara på en enkät som omfattar frågor om studiero. Några resultat från enkäterna delges de dock

inte men eleverna säger att de upplever att det skett förändringar kring studieron i och med införandet av ordningsreglerna som de nu följer.

Granskningen visar också att lärarna på skolan vidtar ändamålsenliga åtgärder för att skapa en lugn miljö med gott resultat. Lärarna berättar att de liksom eleverna upplever att det råder studiero på skolan och att det när det blir stökigt mest handlar om enstaka elever. Lärarna säger att de har fokus på dessa elever och att de tar hjälp av assistenterna som finns med i klassrummet. Även personalen i elevhälsoteamet menar att det råder studiero på skolan men att det periodvis finns klasser som har mer problem med studiero, och då stöttar de dessa lärare. Av lektionsobservationerna framkommer att eleverna kan arbeta med sina uppgifter utan att störas och att lärare och lärarassistenter ingriper så fort det blir högljutt eller oroligt bland eleverna.

Det finns ett medvetet arbete för att skapa trygghet på skolan

Granskningen visar att det finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet på skolan. Eleverna berättar i intervjuer att de känner sig trygga, med undantag för viss upplevd otrygghet kopplad till den närliggande skogen. Rektorn säger att det finns flera aktiviteter som de arbetar med för att skapa trygghet på skolan. Det handlar om morgonsamlingarna där elever och personal samtalar om dagliga händelser, enkäter som görs två gånger per skolår och som mäter trygghet, skolsköterskans hälsosamtal som inkluderar frågor om trygghet men också trygghetsvandringar med kuratorn som visar var eleverna känner sig trygga. Rektor och personal berättar att de har satt in både främjande och förebyggande insatser för att skapa trygghet som till exempel fler rastvärdar, ombyggnad av entréer, fler lampor runt skolan och diskussioner med personal kring bemötande av elever.

Lärare säger i intervju att skolan i arbetet med skapandet och upprätthållandet av tryggheten utgår från att alla lärare har ett gemensamt ansvar för alla elever och att alla elever ska känna trygghet i hur de blir bemötta av personalen på skolan. Lärare säger att det finns en likabehandlingsplan som följs och att de för att skapa trygghet ofta pratar med elever utifrån de värderingar som finns inom den kristna tron, nämligen att allas lika värde ska genomsyra det mesta. Vidare finns en organisation för att elevhälsan ska kunna arbeta nära lärarna. Detta medför att lärare omgående kan få både information om händelser, och hjälp med lösningar på hur olika händelser ska hanteras.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i låg utsträckning.

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 4 kap. 4 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

De övergripande skälen för Skolinspektionens bedömning är att granskningen visar att rektorns kännedom om avvikelser i betyg mellan olika ämnen och årskurser är begränsad. Av detta följer att rektor endast gör en begränsad analys av de eventuella skillnader som finns och vad dessa beror på. Vidare visar granskningen att rektor ger vissa förutsättningar för lärare att samverka kring bedömning, men att dessa är begränsade och att flera obehöriga lärare saknar en behörig lärare att samverka med kring bedömningar i sina ämnen. Slutligen visar granskningen att lärarna använder ensidiga metoder för att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg.

Skolinspektionen bedömer därför att kvaliteten på rektorns arbete med att säkerställa en likvärdig bedömning behöver utvecklas. Detta utvecklas nedan under rubriken Identifierat utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn analyserar skillnader i omdömen och betyg i relation till olika ämnen och årskurser. I detta ingår att rektorn för diskussioner med lärarna utifrån sina analyser.
- Att rektorn ser till att lärarna får förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg och att de använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar.

Rektors analys av skillnader i betyg mellan ämnen och årskurser

Av 4 kap 4§ skollagen framgår att rektor ansvarar för att det vid skolenheten bedrivs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

Granskningen visar att rektor och lärare på Pauliskolan inte analyserar elevernas kunskapsresultat på skolenivå, detta beskrivs mer utförligt under Identifierat utvecklingsområde för bedömningsområde 1. Av detta följer att rektor saknar underlag för att göra en analys av betygssättningen. Rektor och intervjuade lärare uppger att de inte gjort en sammanställning av betyg uppdelat på klasser eller ämnen. Vidare uppger de att de inte jämfört betyg mellan olika klasser eller olika ämnen.

De diskussioner som förts mellan rektor och lärare kring orsaker till de satta betygen i ämnen som saknat spridning har handlat om förutsättningar i form av lektionssalar och materiel, uppger rektor och lärare. Flera intervjuade elever uppger att de uppfattat att de i vissa ämnen fått högre betyg än vad deras prestationer motiverar.

Mot bakgrund av ovanstående rekommenderar Skolinspektionen att rektorn vid Pauliskolan påbörjar ett systematiskt arbete med att analysera betyg och nationella provresultat ur olika perspektiv för att säkerställa att betygen är så rättvisande och likvärdiga som möjligt. Utifrån vad uppföljningen av betygen och betygssättningen visar kan rektorn behöva sätta in olika insatser. Det kan handla om att se över hur organisationen kan förändras, att vid behov säkerställa att lärare får kompetensutveckling som syftar till att sätta betyg enligt bestämmelserna eller att utveckla undervisningen. Det kan även handla om att undersöka om lärare har fått möjligheter att samråda vid tveksamheter om hur en elevs resultat på ett nationellt prov särskilt har beaktats vid betygssättningen.⁶

Kvalitetssäkring av bedömningar och betyg

Av 3 kap 14 § skollagen framgår att rektor ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar

Granskningen visar att lärarna har vissa förutsättningar för kvalitetssäkring av bedömningar och betyg. Rektor uppger att lärarna uttryckt ett behov av att diskutera bedömningar och betyg med andra behöriga lärare som undervisar i samma ämne. Intervjuade lärare och rektor beskriver att de har betygskonferens en gång per termin, där enskilda elevers betyg diskuteras. Lärarna uppger även att de inte diskuterar

⁶ Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2018:247) Betyg och betygssättning, s. 43–44.

bedömningar och betyg över ämnesgränser. Både lärare och rektor uppger att de tidigare haft visst samarbete med lärarkollegiet på en annan fristående skola, men att de detta läsår inte haft några gemensamma bedömningsdiskussioner med den skolan och att de inte har något sådant samarbete inplanerat under vårterminen. Enligt uppgift från skolan sker undervisningen i åtta ämnen av lärare som saknar behörighet.

Vidare visar granskningen att lärarna använder ensidiga metoder för att kvalitetssäkra sina bedömningar och betyg. Rektor och lärare uppger att de använder de nationella proven som ett verktyg för att kvalitetssäkra sina bedömningar. Rektor beskriver även att hen behandlar betygssättning på studiedagarna. Vid dessa tillfällen säger rektorn att hen använder ett "enkelt grundläggande material" eller filmer från Skolverket och därefter får personalen diskutera med utgångspunkt i materialet.

Mot bakgrund av ovanstående rekommenderar Skolinspektionen att rektorn ser till att lärarna kan samverka med varandra när de gör sina bedömningar och att de använder sig av fler metoder för att göra likvärdiga bedömningar. Detta kan ske genom att de ges möjlighet att regelbundet samverka med legitimerade lärare vid andra skolor.⁷ I ljuset av att många av den undervisande personalen på Pauliskolan saknar lärarlegitimation, eller undervisar i ämnen de saknar behörighet i framstår detta som extra angeläget. Vidare bör rektor introducera fler typer av metoder och material som kan användas som stöd för betygssättningen, till exempel Skolverkets bedömningsstöd.⁸

Härutöver vill Skolinspektionen med stöd av Skolverket⁹ påtala att även om rektor har en betydelsefull roll, kan också huvudmannen behöva bistå med att organisera arbetet med sambedömning mellan skolenheter, särskilt då behöriga ämneskollegor saknas inom skolenheten.

⁷ Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2018:247) Betyg och betygssättning, s. 21–24.

⁸ Se www.skolverket.se och flikarna "Prov och bedömning" – "Bedömning" – "Bedömningsstöd". Se också aktuell information på Skolverkets hemsida för vilka bedömningsstöd som är obligatoriska och inte

⁹ Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2018:247) Betyg och betygssättning, s. 21–24.

På Skolinspektionens vägnar

X Inger Börjesson

Beslutsfattare

Signerat av: Inger Börjesson

X Verica Stojanovic

Föredragande

Signerat av: Verica Stojanovic

I handläggningen av ärendet har även utredare Andrés Brink och Johan Asp medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- En gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning har skolan ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 22 och 23 januari 2019. Besöket genomfördes av Verica Stojanovic och Andrés Brink.

Pauliskolan är en fristående skola som bedriver verksamhet i förskoleklass och grundskola i årskurserna 1-9. Skolan ligger i Helsingborgs kommun. Skolan drivs av Stiftelsen Pauliskolan med organisationsnummer 843002-1918. Stiftelsen bedriver även verksamhet i förskola och fritidshem.

Det går 74 elever i skolan, varav två i förskoleklass. Skolan leds av en rektor som även är undervisande lärare. Skolan har nio lärare varav fem har en lärarlegitimation.